

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

**THE EFFECT OF TROTZER'S PERSONAL GROWTH GROUP
ON ASSERTIVENESS OF NURSE STUDENTS**

MISS ANCHALEE PIYAPANYAWONG

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Counseling Psychology**

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 1999

ISBN 974-334-838-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอตเซอร์
ที่มีต่อความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล

โดย

นางสาวอัญชลี ปิยปัญญาวงศ์

สาขาวิชา

จิตวิทยาการปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. โสริช โพธิแก้ว

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พรรณราย ทร์พะยะประภา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.โสริช โพธิแก้ว)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล)

อัญชลี ปิยะปัญญาวงศ์: ผลของกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอตเซอร์ที่มีต่อความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล (THE EFFECT OF TROTZER'S PERSONAL GROWTH GROUP ON ASSERTIVENESS OF NURSE STUDENTS)
อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร. โสริษฐ์ โปธิแก้ว, 188 หน้า. ISBN 974-334-838-7.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอตเซอร์ที่มีต่อความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล และเป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มควบคุมโดยมีการทดสอบก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 16 คน สุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน และกลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอตเซอร์เป็นเวลา 3 วัน ติดต่อกันใช้เวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง โดยผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ด้วยการทดสอบค่าที (t-test)

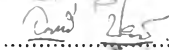
ผลการวิจัยพบว่า

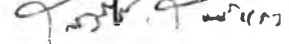
1. นักศึกษาพยาบาลที่เข้าร่วมกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอตเซอร์มีคะแนนความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมภายหลังเข้าร่วมกลุ่มสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษาที่พยาบาลที่เข้าร่วมกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอตเซอร์มีคะแนนความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม ภายหลังการเข้าร่วมกลุ่มสูงกว่า นักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คณะ จิตวิทยา

สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

3972468627 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD : PERSONAL GROWTH GROUP / TROTZER / ASSERTIVENESS / NURSE STUDENTS

ANCHALEE PIYAFANYAWONG : THE EFFECT OF TROTZER'S PERSONAL GROWTH GROUP ON ASSERTIVENESS OF NURSE STUDENTS. THESIS ADVISOR :

ASSO.PROF. SOREE POKAEO, Ed.D., 188 pp. ISBN 974-334-838-7.

The purpose of this research was to study the effect of Trotzer's Personal Growth Group on assertiveness of nurse students. The research design was the pretest-posttest control group design. The sample consisted of 16 nurse students from Siriraj Faculty of Nursing, Mahidol University. They were randomly assigned to an experimental and a control group, 8 students each. The experimental group participated in Trotzer's Personal Growth Group conducted by the researcher, for 20 hours, within 3 consecutive days. The control group didn't receive any treatment. The instrument used in this study was the Assertiveness Inventory developed by the researcher. The t-test was utilized for data analysis.

The results indicated that :

1. The posttest scores on assertiveness of the experimental group were significantly higher than its pretest scores at .01 level of significance.
2. The posttest scores on the assertiveness of the experimental group were significantly higher than the posttest scores of the control group at .01 level of significance.

คณะ จิตวิทยา

สาขาวิชา จิตวิทยาการปรึกษา

ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อผู้คิด.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตาของ รองศาสตราจารย์ ดร.โสริช โทธิแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยดูแล ห่วงใย และให้คำปรึกษาแนะนำอีกทั้งเอื้อให้ข้าพเจ้าได้ใช้ศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่เสมอมา จึงขอกราบพระคุณมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ และรองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต ที่เป็นผู้จุดประกายความคิดต่าง ๆ สำหรับการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ตั้งแต่ต้น อีกทั้งยังทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกอบอุ่น และมั่นใจ ในสิ่งที่ทำเสมอมา ข้าพเจ้าซาบซึ้งในความเมตตาของท่านเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชุมพร ะงกิตติกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนาเครื่องมือ และวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ เรื่องนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรณราย ทรัพย์ประภา ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ และเสนอแนะสิ่งอันเป็นประโยชน์ ความเมตตาในการตรวจรายละเอียดของการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ ขอขอบพระคุณ อาจารย์กรณิการ์ นลราชสุวัญญ์ และอาจารย์ อรัญญา ด้ยคำภีร์ ที่คอยให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ คณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ หัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏกาญจนบุรีและคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและดำเนินการวิจัย ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ คุณสาระ สุขวราห์ คุณกาญจนา ชาควรรณวงศ์ คุณนุชนาด บรรทมพร ที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้เสมอมา ขอขอบคุณ คุณเอกภพ คุณศัญลักษณ์ คุณเพชรวิ คุณศศิธร คุณปิยฉวี คุณดวงเนตร คุณสุลลิตรา คุณอภิษฐา คุณจารุภา คุณนงนภัส คุณน้ำผึ้ง คุณประทีป คุณนิพนธ์ คุณบัณฑิต คุณอำไพโร และคุณลีลาณูช ที่ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบคุณ พี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกท่านที่คอยให้ความรัก ความห่วงใย อาหารและเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าตลอดมา ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และผู้มีพระคุณอีกหลายท่านที่มีได้จารึกชื่อไว้ในวิทยานิพนธ์ เล่มนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมควร คุณแม่ปาริชาติ ที่ให้ชีวิตที่ดีและเป็นพลังใจอันยิ่งใหญ่ แก่ข้าพเจ้าตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ เฉลียว เพชรทอง ที่ให้ความเมตตา ช่วยเหลือและเสริมสร้างพลังใจให้ข้าพเจ้าก้าวไปข้างหน้าด้วยความรู้สึกอบอุ่นใจเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้ชีวิตของข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในครั้งนี้นี้ คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ข้าพเจ้าขออุทิศแด่ผู้มีส่วนร่วมทุกท่าน

อัญชลี ปิยปัญญาวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอดเซอร์.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	77
สมมติฐานของการวิจัย.....	77
คำจำกัดความของการวิจัย.....	77
ขอบเขตของการวิจัย.....	78
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	78
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	79
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
การออกแบบการวิจัย.....	80
กลุ่มตัวอย่าง.....	80
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	87
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	87
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	90
3. ผลการวิจัย.....	91
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	93
5. สรุปผลการวิจัย.....	127
รายการอ้างอิง.....	132

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก.....	138
ก. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	139
ข. แบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม.....	143
ค. การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัด.....	150
ง. กำหนดการและกิจกรรมการดำเนินกลุ่มตามรูปแบบของทรอดเซอร์.....	179
จ. ค่าคะแนนที่ได้จากการทดลอง.....	186
ประวัติผู้วิจัย.....	188

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงการเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นระหว่างผู้ที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก, พฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมและพฤติกรรมก้าวร้าวในฐานะที่เป็นผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ.....	56
2. แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลอง	91
3. แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และผลการทดสอบค่าที (t-test) ของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนการทดลอง และระยะหลังการทดลอง.....	92
4. แสดงผลการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ของแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมระหว่างกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่เพื่อนนักศึกษาพยาบาล มีความเห็นว่ามีความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมสูง กับกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่เพื่อนนักศึกษาพยาบาลมีความเห็นว่ามีความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมต่ำ.....	151
5. แสดงค่าสหสัมพันธ์ (r) ของข้อกระทงรายข้อ กับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม.....	157
6. แสดงค่าสหสัมพันธ์ (r) ระหว่างมิติต่าง ๆ และระหว่างรายมิติกับคะแนนรวมทั้งฉบับของแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม.....	162
7. แสดงค่าความเที่ยงแต่ละมิติ และค่าความเที่ยงของแบบวัดทั้งฉบับของแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค.....	163
8. แสดงค่าปกติที่ได้จากแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล เรียงลำดับจากน้อยไปหามาก (N = 400).....	164
9. แสดงคะแนนความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมจากแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแต่ละคน ในระยะก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง	187

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. โครงสร้างเนื้อหาทางจิตวิทยาและกระบวนการกลุ่มการเจริญส่วนบุคคลตามรูปแบบของทรอตเซอร์.....	9
2. แสดงลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow).....	11
3. แสดงลักษณะของหน้าต่างโจฮารี (Johari Window) ตามแนวคิดของลูฟท์ (Luft) และอิงแกม (Ingham).....	17
4. แสดงการกระจายของคะแนนจากแบบวัดความกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมของนักศึกษาพยาบาล (N=400).....	178